

FITXA IDENTIFICATIVA**DADES DE L'ASSIGNATURA**

Codi: 35005
Nom: Anàlisi integrat del medi natural
Cicle: Grau
Crèdits ECTS: 6
Curs acadèmic: 2025-26

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Període
1318 - Grau en Geografia i Medi Ambient	Facultat de Geografia i Història	3	Segon quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
1318 - Grau en Geografia i Medi Ambient	Anàlisi integrada del medi natural	OBLIGATÒRIA

COORDINACIÓ

PORTUGUES MOLLA IVAN

RESUM

El medi natural no és simplement la suma d'una sèrie de components: geologia, relleu, modelatge, clima, aigua, biosfera... En ell ocorren una sèrie de processos d'interacció d'aquests elements que l'estudiant ha de conèixer, a l'efecte de reconeixement i comprensió del medi ambient: la base geològica en la formació i evolució del relleu i substrat en el qual s'allotgen altres components ambientals, els factors climàtics i biològics en els processos de modelat, les relacions entre la geologia, la hidrologia i hidrologia, les bases naturals del paisatge, etc.

Però a més, el medi natural pot ser considerat com l'espai en el qual l'home desenvolupa les seues activitats. Les interaccions entre home i medi natural són múltiples, i funcionen en un doble sentit, tant en l'adaptació de l'home al medi com la seua intervenció sobre ell.

Aquesta assignatura es basa en els coneixements previs obtinguts per l'estudiant en matèries de Geografia Física cursades amb anterioritat, com la Geomorfologia, la Climatologia, la Hidrologia i la Biogeografia. El seu objectiu principal és centrar-se en les relacions de tots aquests components del medi natural i fer-ho a partir d'exemples concrets de l'entorn de l'estudiant.

CONEXEMENTS PREVIS

RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

L'alumne deu haver cursat les assignatures de Geomorfologia I i II, Climatologia, Hidrologia i Biogeografia

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENTATGE

1318 - Grau en Geografia i Medi Ambient

Adquirir les tècniques bàsiques per al treball de camp en geografia i de manera singular la lectura i interpretació geogràfica del paisatge.

Anàlisi i valoració dels paisatges des d'una perspectiva espaciotemporal.

Aprenentatge autònom, creativitat, capacitat d'iniciativa i esperit emprenedor. Capacitat de resoldre situacions imprevistes.

Capacitat d'anàlisi i síntesi.

Capacitat de treball en equips de caràcter interdisciplinari.

Capacitat de treball individual.

Metodologia i treball de camp.

Motivació per la qualitat en el treball, responsabilitat, honestedat intel·lectual.

Relació del medi natural amb l'esfera social i humana.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. EL MEDI NATURAL COM UNA INTEGRACIÓ DE FACTORS

Tema introductor on es presenta el medi natural com un conjunt de factors integrats, que fins al moment s'han estudiat per separat i que ara s'han d'integrar a diferents nivells.

2. FACTORS BÀSICS D'INTEGRACIÓ I: LA GEOLOGIA

En aquest segon tema s'explica la importància de la geologia com un dels pilars bàsics del medi natural. S'analitzen els principals condicionants estructurals del territori (fonamentalment tectònics i litològics) i el seu estat d'evolució, en relació amb el medi natural en l'actualitat.

3. FACTORS BÀSICS D'INTEGRACIÓ II: EL CLIMA I L'AIGUA

Aquest tema aborda els aspectes climàtics com a principals factors de degradació de les formes geològiques originals. Així mateix, en relació amb el clima i amb el cicle de l'aigua, es fa referència als sistemes fluvials com a principals formes d'erosió en el nostre entorn. Es destaca la importància de l'aigua com un dels principals elements integradors de l'entorn natural.

4. LA INTEGRACIÓ DE FACTORS HIDROGEOMORFOLÒGICS A PARTIR DE CASOS D'ESTUDI

Aquest tema presenta un primer nivell d'agregació entre els factors bàsics de geologia, clima i aigua, que es manifesta en la forma del relleu i el modelat.

5. LA INTEGRACIÓ DE PAISATGES I ACCIÓ ANTRÒPICA A PARTIR DE CASOS D'ESTUDI

Aquest tema constitueix un segon nivell d'agregació on s'inclouen els elements biòtics. S'aborden els principals paisatges vegetals del territori en relació amb el substrat, el clima i els sòls. Es presenten el concepte d'unitat ambiental i les seues tipologies.

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Teoria	30,00
Pràctiques a l'aula	15,00

Altres activitats	15,00
Total hores	60,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	15,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	0,00
Estudi i treball autònom	0,00
Preparació de classes	40,00
Preparació d'activitats d'avaluació	15,00
Resolució de casos pràctics	20,00
Total hores	90,00

METODOLOGIA DOCENT

CLASSES PRESENCIALS:

Les explicacions de les classes teòriques es recolzaran amb un dossier bibliogràfic. Es requereix una participació activa de l'estudiant, per la qual cosa és altament recomanable l'assistència continuada a les classes teòriques i pràctiques, així com a les eixides de camp.

A) Classes teòriques:

Se'ls dedicarà, aproximadament 1/3 de les classes presencials. Se centraran en:

- Plantejament general de l'anàlisi integrada del medi natural.
- Selecció de conceptes fonamentals per a l'anàlisi i comprensió del medi natural en el món mediterrani.

B) Classes pràctiques:

Se'ls dedicarà, aproximadament 2/3 de les classes presencials. Se centraran en:

- Presentació de materials i fonts per a l'anàlisi integrada del medi natural.
- Exercicis pràctics temàtics de presentació i anàlisi d'un element del medi físic, i el seu paper com a component i/o factor.
- Exercicis pràctics de relació entre dues o més components del medi natural.

ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES

Les activitats complementàries consistiran en:

- A) Seminari de preparació de les pràctiques de camp.
- B) Pràctiques de camp: es realitzaran una o diverses eixides de camp, l'objectiu principal de les quals serà:
- Observar, analitzar i comprendre en el camp alguns dels aspectes tractats en les classes presencials.
 - Arreplegar la informació necessària per a elaborar informes de camp que acompanyen la documentació bàsica en una anàlisi del medi natural.

C) Altres activitats complementàries:

Al llarg del curs es podran realitzar diverses activitats complementàries orientades a consolidar els coneixements de l'assignatura: visionat de documentals científics, visita a Centres d'interès, visites a exposicions relacionades amb l'assignatura, etc.

AVALUACIÓ

En la data fixada per la Facultat es realitzarà un examen teòric-pràctic. L'avaluació de l'assignatura s'obtindrà a partir de:

- Examen teòric-pràctic: 40 %.
- Avaluació de pràctiques i treballs dirigits: 50 %.
- Activitats complementàries: 10%

Condicions d'avaluació:

- El lliurament de les pràctiques és obligatori, segons les especificacions del professor/a. Les pràctiques formen part del sistema d'avaluació contínua.

S'haurà d'assolir almenys una nota de 4 sobre 10 en l'examen teòric-pràctic per poder fer mitjana amb el bloc pràctic.

La segona convocatòria avaluarà els criteris teoricopràctics de la mateixa manera que en primera convocatòria.

BIBLIOGRAFIA

Bàsiques

- Costa, M. (1982): Pisos bioclimáticos y series de vegetación en el área valenciana. Cuadernos de Geografía, nº 31, pp.129-142
- De Dios Centeno, J., Fraile, M.J., Otero, M.A. y Pividal, A.J. 1994. Geomorfología práctica: ejercicios de fointerpretación y planificación geoambiental. Madrid: Rueda.
- MINISTERIO DE MEDIO AMBIENTE (1998): Libro Blanco del Agua en España. 853p. Disponible en:
- Martínez Álvarez, J.A. 1991. Mapas geológicos: explicación e interpretación. Madrid: Paraninfo.
- Mulas, J. y Morillo-Velarde, M.J. (1997) Geología, COU Santillana, 399pp.
- Pérez Cueva, A.J. (1994): Atlas climático de la Comunidad Valenciana
- Strahler, A. y Strahler, A. (2003): Introducing Physical Geography, Wiley and Sons, 684 p.
- Ward, A.D. y Trimble, S.W. (2004): Environmental Hydrology, 2 edn., Lewis Publishers, BocaRaton Florida, 475p.

Complementàries

- AGUILERA, M.J.; BORDERÍAS, P.; GONZÁLEZ, P. y SANTOS, J.M. (1990): Ejercicios prácticos de Geografía Física, Universidad Nacional de Educación a Distancia, 676 p.
- CUSTODIO, E. y LLAMAS, R. (1996): Hidrología subterránea. Ed. Omega, 1157 pp
- Gutiérrez Elorza, M. 2008. Geomorfología. Pearson. 898 pp.
- De Pedraza Gilsanz, J. 1996. Geomorfología. Principios, métodos y aplicaciones. Madrid: Rueda.
- Guerra-Merchán, A. 1994. Mapas y cortes geológicos. Interpretación y resolución de problemas geológicos. Colección CEP. Malaga: Ciencia y Técnica
- MATEU, J. (1993): Hidrología, Geografía General I. Introducción a la Geografía Física, Bielza de Ory Ed., Taurus Universitaria, pp.250-294.
- Tejada, G. 1994. Vocabulario geomorfológico. Madrid: Akal.
- VV.AA. (1988): Guía de la naturaleza de la Comunidad Valenciana. Edicions Alfons el Magnànim, Generalitat Valenciana, 622pp.
- VV.AA. (2010): Biogeografía. Una ciencia para la conservación del medio. Universidad de Alicante, 510, p.